

๑๒

อานิสส์

บอन्नอยให้มาก

เมื่อสามี่สั่งว่า เธอจงให้หนึ่งส่วนนะ นางก็มักจะถวาย
เกินเป็นสองส่วน ทำให้ได้บุญเป็นอันมาก บุญก็ส่งผล
ให้เข้าถึงโลกสวรรค์อยู่ยาวนาน

อานิสงส์ขอน้อยให้มาก

๒๘๓

จุดมุ่งหมายสูงสุดในการสร้างบารมี คือ การทำกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์ จะบริสุทธิ์ได้ต้องทำใจหยุดในหยุดตรงกลาง ของกลางพระธรรมกายไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเข้าไปถึงที่สุด ของกลาง ตรงนี้เป็นจุดหมายที่สำคัญมาก เพราะจะทำให้เรา หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งหลายได้ แต่กว่าจะเข้าถึงตรงนี้ได้ ต้องอาศัยบุญบารมีที่เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ กอปรกับความเพียรอัน กลั่นกล้ำ ไม่ท้อแท้ใจในการประพฤติปฏิบัติธรรม ลักวันหนึ่งเรา จะสมปรารถนา เข้าถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน ได้เสียเอกัณตบรมสุข

มีวาระแห่งภาสิตที่ปรากฏอยู่ใน ขุททกนิกาย เถรีคาถา ความว่า

“ฉนุทชาตา อวสายี มนสา จ ฌฏฺฐา ลียา
กาเมสุ อปปฏิพัทธจิตตา อุทฺธโสตาติ วุจฺจติ

ผู้ที่เกิดฉันทะมีที่สุด พึงถูกต้องพระนิพพานด้วยใจ
ผู้ที่มีจิตไม่ปฏิพัทธ์ในกามทั้งหลายท่านเรียกว่า มีกระแส
ในเบื้องบน”

ผู้ที่มีใจสูงส่งมุ่งตรงต่อพระนิพพานอยู่ตลอดเวลา ดังเช่น พระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านเรียกว่ามีจิตตกกระแสของพระนิพพาน ถ้าจิตใจยังหมกมุ่นอยู่กับเบญจกามคุณ ก็ไม่สามารถถอนตนขึ้น จากหล่ม เพื่อย่างขึ้นสู่พระนิพพานอันเป็นแดนเกษมได้ ผู้ที่จะ

อ่านสิ่งสั้นๆ น้อยให้มาก

๒๘๔

เข้าถึงพระนิพพานต้องรักในการสร้างบารมี และต้องรักในการทำ
ความบริสุทธิ์หยุดนิ่งอย่างต่อเนื่อง มาหลายภพหลายชาติ
จนกระทั่งเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยแห่งพระนิพพานฝังแน่นอยู่ใน
ชั้นธลันดาน

พระคาถาที่ได้นำมากล่าวข้างต้น เป็นคาถาที่พระ-
อรหันตเถรรูปหนึ่ง ที่ท่านมีประวัติในการสร้างบารมีที่น่ายึดถือ
เป็นแบบอย่างมาก ก่อนจะเล่าเรื่องในอดีต ขอเล่าประวัติใน
สมัยพุทธกาลก่อน *ในภพชาตินี้ท่านได้บังเกิดในตระกูลเศรษฐี
ในกรุงราชคฤห์ มีชื่อว่า รัมมทินนา พอเจริญวัยขึ้นเป็นหญิง
ที่มีรูปร่างสวยงามมาก สมบูรณ์ด้วยลักษณะของหญิงแม่เรือน
ครั้งเข้าสู่วัยที่เหมาะสมจะมีสามี มารดาบิดาจึงให้แต่งงานกับ
วิสาขเศรษฐี วิสาขเศรษฐีท่านนี้ก็เป็นผู้ที่รักบุญ มีศรัทธาใน
พระศาสนามาก จะเดินทางไปฟังธรรมอย่างสม่ำเสมอไม่เคย
ขาดเลย

อยู่มาวันหนึ่ง วิสาขเศรษฐีได้ไปวิหารตามปกติของตน
ในวันนั้น พระศาสดาทรงแสดงพระธรรมเทศนาด้วยพระองค์เอง
มหาอุบาสกได้ส่งจิตไปตามกระแสพระคำรัส สามารถเข้าใจหยุด

อ่านสงส์ขอน้อยให้มาก

๒๘๕

ใจนิ่งเข้าถึงกายธรรมอนาคามี เป็นพระอนาคามีบุคคล ตัด
สังโยชน์เบื้องต่ำ ๕ อย่างได้ แล้วท่านก็เดินทางกลับไปเรือน
เมื่อขึ้นปราสาทก็ไม่จับข้อมือที่นางธัมมทินนาผู้ยืนหวั่นไต้ยื่นให้
แม้เมื่อบริโภคอาหารก็บริโภคเจียบๆ ทำให้นางใคร่ครวญดูว่า
ตนเองได้ทำผิดใจสามีหรือเปล่า ด้วยความสงสัยจึงถามว่า

“ทำไมวันนี้พี่จึงไม่ยอมจับน้องเลย แม้แต่ตอนทานข้าว
ด้วยกัน ก็ไม่ยอมพูดกับน้องสักคำ น้องมีความผิดอะไรหรือ”
มหาอุบาสกวิสสาขเศรษฐีกล่าวว่า “แม่ธัมมทินนา เธอไม่มีความ
ผิดอะไรเลย ตั้งแต่วันนี้ไป ฉันไม่ควรถูกต้องกายหญิง และไม่ควร
ทำความมัวเมาในอาหาร ฉันมีดวงตาเห็นธรรมแล้ว ถ้าเธอ
ต้องการ จงอยู่ในเรือนนี้แหละ ถ้าไม่ปรารถนา ก็จงถือเอา
ทรัพย์เท่าที่เธอต้องการ กลับบ้านเธอเถิด”

เมื่อได้ฟังอย่างนั้น แทนที่จะตัดพ้อต่อว่า นางก็นึก
อนุโมทนาอยู่ในใจ เพราะเธอเองก็มีความต้องการที่จะสลัดออก
จากกองทุกข์อยู่ลึกๆ ครั้นได้โอกาสจึงกล่าวว่า “ข้าแต่พี่ ฉันจะ
ไม่กลืนอาเจียนที่ท่านคายไว้ ท่านโปรดอนุญาตให้ฉันบวชเถิด”
วิสสาขเศรษฐีกล่าวว่า “สาธุ ธัมมทินนา หากเธอต้องการที่จะ
ออกบวช พี่ก็ขออนุโมทนาที่จะสนับสนุนการบวชของเธอ”

พอพูดอย่างนี้แล้ว ก็เอาวาทองส่งนางไปสำนักภิกษุณี

อานิสงส์ขออนุญาตให้มาก

๒๘๖

เมื่อนางธัมมทินนาบวชแล้ว ได้เรียนกัมมัฏฐานในสำนักภิกษุณีเพียงสองสามวัน แล้วปรารถนาที่จะปลีกวิเวก จึงไปหาอุปัชฌาย์อาจารย์ ได้ขอคำปรึกษาว่า “ข้าแต่แม่เจ้าทั้งหลายใจของดิฉันไม่ชอบที่ไม่สงบ ดิฉันจะหาที่ที่มีความสงบเงียบเพื่อปฏิบัติธรรม ขอท่านโปรดอนุเคราะห์หาที่สงบให้หน่อยเถิด” พวกภิกษุณีพาเธอไปอยู่ที่อาวาสใกล้บ้าน ที่มีความสงบวิเวก เธอปฏิบัติธรรมไม่นานก็ได้บรรลुพระอรหัตพร้อมด้วยปฏิสัมภิทา

ครั้นบรรลุพระอรหัตแล้ว พระธัมมทินนาเถรีคิดว่า ‘ใจของเราหมดกิเลสแล้ว เราจักอยู่ทำอะไรในที่นี้ เราจักไปกรุงราชคฤห์ถวายบังคมพระบรมศาสดา และพวงญาติของเรา ซึ่งมีจำนวนมากจักกระทำบุญ’ จึงกลับมากรุงราชคฤห์กับภิกษุณีสงฆ์ มหาอุบาสกวิสาขะทราบข่าวพระธัมมทินนาเถรีมาเยี่ยม ก็ประสงค์ ที่จะทดลองการตรัสรู้ของพระเถรี ได้ถามปัญหาเรื่องเบญจขันธ์ซึ่งเป็นภูมิธรรมของพระอริยเจ้า พระธัมมทินนาเถรีได้วิสัชนาปัญหาตามที่ถาม เหมือนเอามัดคมกริบตัดก้านบัว ทำให้มหาอุบาสกลั่นสงสัย

วิสาขมหาอุบาสกได้ไปกราบทูลนัยแห่งคำถาม และคำตอบทั้งหมดแด่พระบรมศาสดา พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญพระเถรีนั้นด้วยพระพุทฺธพจน์ว่า ภิกษุณีธัมมทินนาเป็นบัณฑิต

อ่านสังข์ขออนุญาตให้มาก

๒๘๓

แล้วทรงประกาศตั้งพระเถรีในตำแหน่งเอตทัคคะด้านธรรมกถึก
นี่ก็เป็นเรื่องราวของพระเถรีผู้ทรงภูมิธรรมในภพชาตินี้ แต่กว่า
จะมาถึงตรงนี้ ท่านมอดิตที่น่าศึกษามาก ประวัติการสร้างบารมี
ของท่าน เกิดขึ้นในสมัยของพระพุทธเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ
ตอนนั้น ท่านเกิดเป็นคนจน ต้องทำงานรับจ้าง หาเช้ากินค่ำ
มีชีวิตที่ลำบากมาก แต่ถึงกระนั้นก็เป็นผู้ที่รักบุญ ได้อาศัย
คนอื่นเขาเลี้ยงชีพอยู่ในกรุงหงสาวดี

ในวันหนึ่ง พระสุชาตเถระผู้เป็นอัครสาวกของพระ-
ปทุมุตตรพุทธเจ้า ได้ออกจากวิหารไปบิณฑบาต เวลานั้นเธอ
เดินถือหม้อไปตักน้ำ เห็นพระเถระแล้วเกิดความเลื่อมใส
ได้ถวายขนมด้วยมือของตน ท่านรับและนั่งฉันตรงนั้นเอง
จากนั้นได้นำท่านไปที่บ้าน ได้ถวายโภชนาแด่ท่าน อยู่มาวันหนึ่ง
ได้ไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา เห็นพระบรมศาสดาทรงประกาศ
ตั้งภิกษุณีผู้เป็นธรรมกถึก ในตำแหน่งเอตทัคคะ มีความปรารถนา
ที่จะได้อย่างนั้น จึงนิมนต์พระสุคตพร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์
ถวายมหาทานตั้งความปรารถนาในตำแหน่งนั้นเหมือนกัน

คราวนั้น พระผู้มีพระภาคได้พยากรณ์ว่า “นางผู้เจริญ
ผู้ยินดีบำรุงเรากับพระสงฆ์สาวก บุญที่เธอทำจักติดตามเธอ
ไปทุกภพ เธอจะยินดีเกิด เธอจักได้ผลตามปรารถนา นับแต่กับ

อานิสงส์ขอให้น้อยให้มาก

๒๘๘

นี้ไปแสนกับ พระศาสดาผู้สมภพในวงศ์พระเจ้าโอกกากราช มีพระนามว่าโคตมะ จักเสด็จอุบัติขึ้นในโลก เธอจักเป็นธรรมทายาทของพระศาสดาพระองค์นั้น แล้วจะสมความปรารถนา ผลแห่งบุญที่ได้ถวายทาน ที่มีการบูชาสักการะแด่พระอัครสาวกผู้ออกจากนิโรธ และถวายมหาทาน ผลบุญนั้นจะส่งผลให้ไปบังเกิดในเทวโลก ครั้นจุติจากเทวโลกนั้นแล้ว จะท่องเที่ยวอยู่ในเทวดา และมนุษย์เท่านั้น”

ต่อมาในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ปุัสสะ เธอได้อยู่ในเรือนคนงานของพี่ชายต่างมารดาของพระศาสดา มีนิสัยที่แปลกจากคนอื่น คือ เมื่อสามีสั่งว่า “เธอจงให้หนึ่งส่วนนะ” นางก็มักจะถวายเกินเป็นสองส่วน ทำให้ได้บุญเป็นอันมาก บุญก็ส่งผลให้เข้าถึงโลกสวรรค์อยู่ยาวนาน จนมาถึงยุคของพระกัศสปพุทธเจ้า เธอก็ได้มาบังเกิดเป็นพระราชธิดาของพระเจ้ากิงกิ มีพี่น้องร่วมพระอุทรเดียวกัน ๗ องค์ คือ พระธิดาสมณี สมณคฤดา ภิกขุณี ภิกขุทาสิกา ธรรมมา สุธรรมา และนางสังฆทาสี เธอเป็นคนที่ ๖ ชื่อว่า สุธรรมา ทุกคนเป็นผู้ยินดีบันเทิงใจในการบำรุงพระพุทธรเจ้า ครั้นละโลกแล้วก็ได้ไปเสวยสุขในสวรรค์ ต่อมาได้มาเป็นพระเขมาเถรี พระอุบลวรรณาเถรี พระปฐาจาราเถรี พระกุนทลเกลสีเถรี พระกิสาคโคตมิเถรี ส่วนคนที่ ๖ คือตัวท่าน และคนสุดท้ายเป็นวิสาขา

อานิสงส์ขอน้อยให้มาก

๒๘๕

มหาอุบาสิกา

เมื่อเธอได้ฟังธรรมของพระพิชิตมาร ก็ปรารถนาอยาก
จะบรรพชา แต่พระชนกไม่ทรงอนุญาต จึงตัดสินใจประพฤติ
พรหมจรรย์ตั้งแต่นั้นเป็นกุมารียู่สองหมื่นปี หลังจากทีละจากโลก
ในภพชาตินั้น ก็ได้ไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และในภพชาติสุดท้าย
ก็มาเกิดในตระกูลเศรษฐีที่มั่งคั่ง ในที่สุดก็ได้ออกบวช บรรลุธรรม
เป็นพระอรหันต์อย่างที่ได้เล่ามาในข้างต้น

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า ประวัติการสร้างบารมีของท่าน
ค่อนข้างราบรื่น เพราะท่านได้สั่งสมบุญมาตลอดทุกภพทุกชาติ
ไม่ประมาณเหมือนชาวโลกทั่วไป เป็นสิ่งที่เรานำไปปฏิบัติตาม
เพราะผู้ที่รักในการสั่งสมบุญนี้ ไม่ใช่จะทำเพียงภพชาติเดียว
แล้วเลิกกันไป แต่ว่าต้องทำต่อเนื่องกันหลายภพหลายชาติ
ทำจนเป็นอุปนิสัย เมื่อสร้างบุญด้วยใจที่เบิกบานก็ตั้งความ
ปรารถนาอยากเป็นอะไรอยากได้อะไรที่เกื้อกูลต่อการสร้างบารมี
ก็ตั้งจิตอธิษฐานเอาอย่างนั้น เพราะบุญสามารถทำให้เรา
สมหวังดังใจได้ทุกอย่าง

